

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY BEŁCHATÓW W 2021 ROKU

Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

* Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.).

Ustawa o odpadach określa środki służące ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi zapobiegające i zmniejszające negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi wynikający z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi oraz ograniczające ogólne skutki użytkowania zasobów i poprawiające efektywność takiego użytkowania.

* Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.).

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości, dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie uregulowanym w ustawie.

* Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 maja 2021r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 906).

Powyższe rozporządzenie określa *szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów* oraz kiedy wymóg *selektywnego zbierania* uważa się za spełniony.

Prezentowany raport obejmuje 2021 rok, w którym odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy Bełchatów funkcjonował na podstawie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz w oparciu o przyjęte rozwiązania organizacyjne i techniczne zawarte w następujących uchwałach rady Gminy Bełchatów:

- Uchwała NR XXVIII/205/2020 Rady Gminy Bełchatów z dnia 3 listopada 2020r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bełchatów;
- Uchwała Nr XXIX/216/2020 Rady Gminy Bełchatów z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Bełchatów, na których zamieszkują mieszkańcy

- Uchwała Nr XXIX/215/2020 Rady Gminy Bełchatów z dnia 30 listopada 2020r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr XXX/221/2020 Rady Gminy Bełchatów z dnia 16 grudnia 2020r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy;
- Uchwała Nr XXX/222/2020 Rady Gminy Bełchatów z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;
- Uchwała Nr XXXIII/242/2021 Rady Gminy Bełchatów z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIX/216/2020 Rady Gminy Bełchatów z dnia 30 listopada 2020r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Bełchatów, na których zamieszkują mieszkańcy

Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bełchatów

W 2021 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Bełchatów świadczył podmiot wyłoniony w postępowaniu przetargowym tj. firma „Eko – Region” Sp. z o. o. z s. przy ul. Bawełnianej 18, 97-400 Bełchatów.

W dniu 17.09.2020r. Urząd Gminy Bełchatów wystąpił z postępowaniem przetargowym na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Bełchatów. W wyniku zakończonego postępowania przetargowego podmiotem odbierającym odpady komunalne od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. została ponownie Spółka „Eko –Region”.

System odbioru odpadów komunalnych oparty jest na odbiorze odpadów komunalnych bezpośrednio

od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. W ramach systemu właściciele nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła” (bezpośrednio na terenie nieruchomości), a właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujący bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym uzyskali możliwość zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte cztery podstawowe frakcje odpadów: metale i tworzywa sztuczne, szkło, papier i makulatura, odpady ulegające biodegradacji (w przypadku braku posiadania przydomowego kompostownika), a jako pozostałości z sortowania zmieszane odpady komunalne.

Ilość oraz wielkość pojemników służących do gromadzenia odpadów komunalnych dostosowano do liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. Nieruchomości, wyposażone zostały w zestawy 4 pojemników i worek, tj.:

1. Zielony pojemnik na odpady opakowaniowe na szkło,
2. Żółty pojemnik na odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
3. Zielony pojemnik z pomarańczową klapą lub ciemno szary na zmieszane odpady komunalne z przeznaczeniem na komunalne nieczystości stałe pozostałe po segregacji,
4. Brązowy pojemnik na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów (w przypadku braku posiadania przydomowego kompostownika)
5. Niebieski worek na zbiórkę papieru i makulatury.

Prawidłowość prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów jest stale monitorowana przez pracowników podmiotu odbierającego odpady komunalne. Urząd Gminy Bełchatów na bieżąco kontroluje właścicieli nieruchomości, którzy nie wywiązują się z obowiązku przestrzegania zasad segregacji odpadów stosowanych na terenie gminy Bełchatów. W tym miejscu należy nadmienić, iż zgłoszenia dotyczące nieprawidłowego segregowania odpadów komunalnych zdarzają się sporadycznie co świadczy o większej świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (np. przedsiębiorstwa, firmy, placówki

użyteczności publicznej, itp.) odbiór odpadów odbywa się na takich samych zasadach jak przed nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj. podpisywane są indywidualne umowy pomiędzy firmą, a podmiotem świadczącym usługi polegające na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych na terenie gminy Bełchatów.

Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów stanowi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Zawadach (PSZOK). Do PSZOK przyjmowane są selektywnie zebrane odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Bełchatów. Przyjęcia odpadów dokonuje upoważniony pracownik, który sprawdza zgodność dostarczonych odpadów z wykazem aktualnie przyjmowanych odpadów. Odpady przyjmowane są do PSZOK nieodpłatnie. Punkt jest czynny w następujące dni i godziny:

1. W okresie od kwietnia do października:
 - w każdy wtorek i czwartek od 11:00 – 18:00;
 - w każdą sobotę od 9.00 do 15.00.
2. W okresie od listopada do marca:
 - w każdy wtorek i czwartek od 9:00 – 17:00;
 - w każdą sobotę od 9.00 do 13.00.

Do PSZOK przyjmowane są segregowane odpady komunalne dostarczane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Bełchatów, legitymujących się dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość lub ostatnim dowodem wniesienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do PSZOK mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać wymienione poniżej selektywnie zebrane odpady komunalne:

- opakowania ze szkła,
- opakowania z tworzyw sztucznych,
- opakowania z papieru i tektury,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe),
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe, w tym stolarka okienna,
- odzież;
- odpady budowlano – rozbiórkowe,
- zużyte opony z samochodów osobowych,

- odpady zielone,
- odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach (popiół, żużel).

Odpady wymienione powyżej gromadzone są selektywnie, w specjalnie do tego celu przeznaczonych oznakowanych pojemnikach, bądź w wyznaczonych miejscach w sposób bezpieczny dla zdrowia, ludzi i środowiska. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

W gospodarstwach domowych powstają jednak odpady, które ze względu na duże rozmiary lub wagę nie mieszczą się w przydomowych pojemnikach na odpady np. stoły, krzesła, fotele, sofy, dywany, materace itp. Gmina Bełchatów dbając o porządek i czystość na swoim terenie zapewnia mieszkańcom odbiór odpadów wielkogabarytowych poprzez organizowanie dwa razy do roku zbiórki tego typu odpadów za pośrednictwem mobilnego punktu. Mobilny punkt dokonuje objazdu przez wszystkie miejscowości Gminy Bełchatów i odbiera sprzęt z posesji według wcześniej ustalonego i udostępnionego mieszkańcom harmonogramu. Podczas zbiórki można oddać zarówno odpady wielkogabarytowe jak również elektroodpady, czyli zepsute, zużyte lub zwyczajnie przestarzały i niepotrzebny sprzęt elektryczny lub elektroniczny np. komputery, drukarki, telewizory itp. Dzięki takim akcjom mieszkańcy mogą legalnie, bez dodatkowych kosztów, pozbyć się starego, zużytego sprzętu, który zwykle zalega w garażach, na strychach czy zajmuje miejsce w piwnicach. Z każdym rokiem wielkogabarytowe zbiórki odpadów za pośrednictwem mobilnego punktu cieszą się coraz większym zainteresowaniem.

Pomimo dobrze funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami do Urzędu Gminy Bełchatów wpływają zgłaszane przez mieszkańców reklamacje dotyczące świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów. Zgłoszenia dotyczą głównie braku odbioru odpadów w terminie zgodnym z obowiązującym harmonogramem bądź uszkodzenia pojemników. Wszystkie zgłaszane reklamacje są na bieżąco przekazywane Wykonawcy - Spółce „Eko-Region”, a stan ich realizacji jest weryfikowany przez pracowników Urzędu Gminy Bełchatów .

Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (wg stanu dzień 31 grudnia 2021 r.)

W ramach wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi Rada Gminy Bełchatów podjęła szereg uchwał. Zgodnie z przyjętymi regulacjami w 2021 r. obowiązywały następujące stawki

za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

I. 01.01.2021 r. - 31.12.2021 r.:

- a) segregacja - 26,50 zł/osobę/miesiąc,
- b) segregacja - 23,00 zł/osobę/miesiąc, (w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujący bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym).
- c) opłata podwyższona 79,50 zł/osobę/miesiąc jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych na terenie Gminy Bełchatów w 2021 roku wyniosły **3 775 987,69 zł**. Wyżej wskazane koszty zawierają odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Bełchatów, zorganizowanie dwa razy w ciągu roku kalendarzowym wielkogabarytowej zbiórki odpadów, utrzymanie i obsługę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zawadach.

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za okres 1 stycznia 2021 r. - 31 grudnia 2021 r.

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za okres 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r. kształtują się na następującym poziomie:

- Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **3 206 557,11 zł**
- Naliczenia z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **3 295 010,00 zł**
- Nieuregulowane zobowiązania z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **230 373,72 zł.**

Na dzień 31 grudnia 2011 r. systemem gospodarki odpadami objęto:

- **11030** osób
- **4231** nieruchomości

Podsumowanie i wnioski z przeprowadzonej analizy.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bełchatów za 2021 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ale przede wszystkim dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Bełchatów na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Stwierdza się, iż istnieją właściwe możliwości i warunki techniczne dla poprawnego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bełchatów. W przyszłości nacisk winien być położony przede wszystkim na rozwój selektywnej zbiórki poprzez edukację ekologiczną zarówno dzieci, młodzieży jak również dorosłych mieszkańców gminy.